

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ФЕВРУАРИ 2024 ГОДИНА

Месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация е 3.3%. Инфлацията е измерена чрез ИПЦ, като месечната инфлация се отнася за февруари 2024 г. спрямо предходния месец, а годишната инфлация е за февруари 2024 г. спрямо същия месец на предходната година.

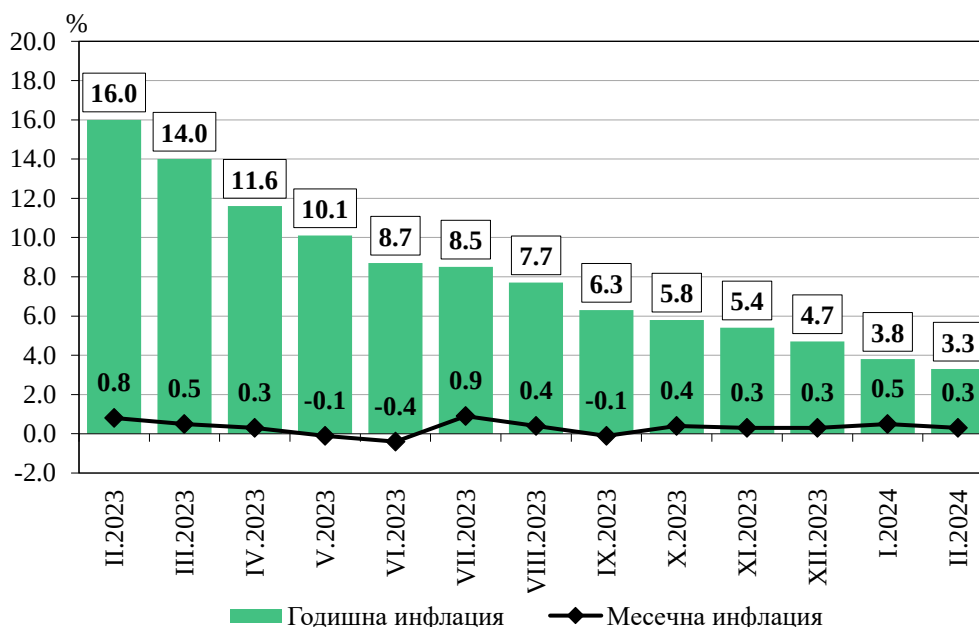
През февруари 2024 г. спрямо предходния месец най-голямо е увеличението на цените в групите: транспорт (+1.5%), ресторанти и хотели (+0.9%), алкохолни напитки и тютюневи изделия (+0.8%) и хранителни продукти и безалкохолни напитки (+0.6%). Намаление е регистрирано в групите: облекло и обувки (-2.5%), жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома (-0.6%) и жилища, вода, електроенергия, газ и други горива (-0.1%).

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

През февруари 2024 г. месечната инфлация е 0.3%, а годишната инфлация за февруари 2024 г. спрямо февруари 2023 г. е 3.3%¹.

Инфлацията от началото на годината (февруари 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.8%, а средногодишната инфлация за периода март 2023 - февруари 2024 г. спрямо периода март 2022 - февруари 2023 г. е 7.4%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

¹ Според методологията за индекса на потребителските цени (ИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 5 и 6 и табл. 1 от Приложениято.

Месечна инфлация

През февруари 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- транспорт - увеличение с 1.5%;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.9%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.8%;
- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.6%;
- образование - увеличение с 0.4%;
- съобщения - увеличение с 0.3%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.3%;
- здравеопазване - увеличение с 0.1%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.1%.

По-ниски са цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- облекло и обувки - намаление с 2.5%;
- жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома - намаление с 0.6%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с 0.1%.

През месеца са се увеличили цените на следните хранителни продукти: зеле - с 14.6%, зрял лук - с 8.9%, пипер - с 6.8%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 6.4%, краставици - с 4.2%, ябълки - с 3.5%, шоколад - с 2.6%, риба - с 2.1%, маргарин - с 1.8%, оцет - с 1.8%, сушени зеленчукови подправки - с 1.7%, олио - с 1.6%, листни зеленчуци - с 1.5%, газирани напитки - с 1.4%, какао - с 1.4%, месо от едър рогат добитък - с 1.3%, хляб „Добруджа“ - с 1.2%, картофи - с 1.2%, кафе - с 1.1%, сирене - с 1.0%, кисели млека - с 0.9%, минерална вода - с 0.5%, вина - с 0.5%, яйца - с 0.3%, гъби - с 0.3%, ориз - с 0.2%, бял хляб - с 0.2%, пълномаслено прясно мляко - с 0.2%, сол - с 0.2%, и други.

Намалели са цените на следните хранителни продукти: свинско месо - с 1.9%, млечни масла - с 1.5%, цитрусови и южни плодове - с 1.3%, домати - с 1.1%, извара - с 1.0%, чай - с 0.9%, плодови сокове - с 0.9%, зелен лук, чесън и праз - с 0.9%, нискомаслено прясно мляко - с 0.7%, кашкавал - с 0.6%, маслини - с 0.6%, мляно месо (кайма) - с 0.4%, малотрайни колбаси - с 0.3%, зрял боб - с 0.3%, зрял чесън - с 0.2%, и други.

В групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: цветарство - с 3.4%, дизелово гориво - с 3.3%, мобилни телефонни услуги - с 2.2%, почистващи и дезинфекционни средства - с 2.2%, бензин А95Н - с 1.9%, хотели във ваканционни центрове и курорти - с 1.8%, автомобилен бензин А100Н - с 1.7%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 1.5%, въглища - с 1.2%, цигари - с 1.1%, готварски печки - с 1.1%, поддържане и ремонт на ЛТС - с 1.1%, финансови услуги на банки - с 1.1%, бръснаро-фризьорски услуги и услуги за поддържане на добър външен вид - с 0.8%, услуги по обществено хранене - с 0.7%, услуги за текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.7%, пътнически таксите - с 0.6%, кина и театри - с 0.6%, висше образование - с 0.4%, и други.

При нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: централно газоснабдяване - с 5.9%, куриерски услуги - с 5.2%, международни полети - с 4.6%, прахове за пране - с 3.9%, метан за ЛТС - с 2.8%, лаптопи - с 2.8%, облекло - с 2.6%, обувки - с 2.5%, козметични продукти - с 2.2%, препарати за почистване на съдове - с 2.1%, пелети - с 1.9%, градски автомобилен

транспорт (вкл. тролей) - с 1.7%, отоплителни уреди - с 1.2%, прахосмукачки - 1.0%, градски транспорт с метро и трамвай - с 1.0%, дърва за отопление - с 0.5%, газообразни горива за битови нужди - с 0.1%, и други.

Регистрирано е увеличение на цените на лекарските и стоматологичните услуги съответно с 0.3 и 0.7%. Цените на лекарствените продукти остават на равнището си от предходният месец.

Окончателни данни за януари 2024 година

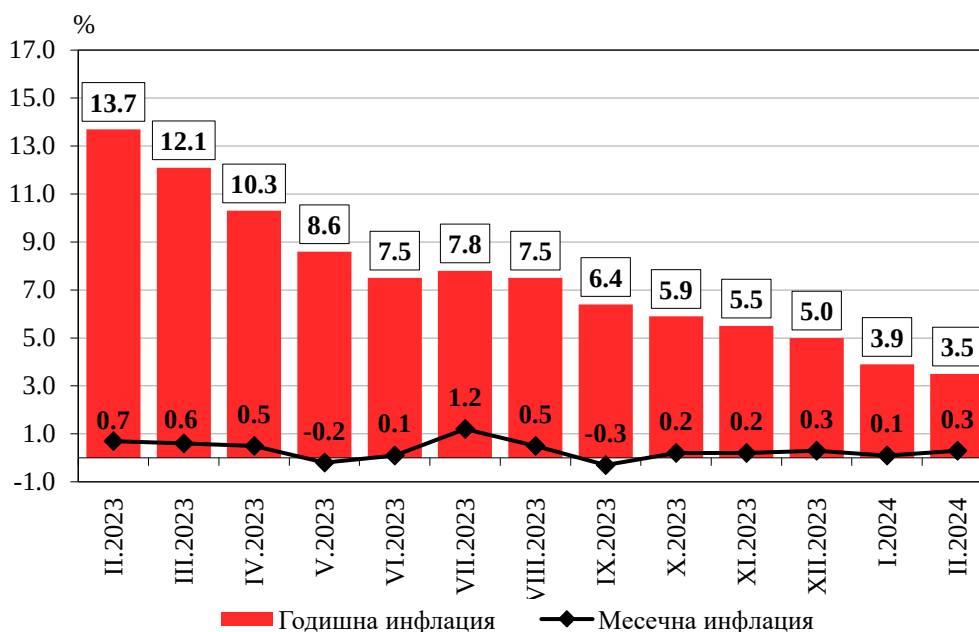
По окончателни данни на НСИ през януари 2024 г. месечната инфлация е 0.5% спрямо предходния месец, а годишната инфлация за януари 2024 г. спрямо януари 2023 г. е 3.8%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

През февруари 2024 г. **месечната инфлация** е 0.3%, а **годишната инфлация** за февруари 2024 г. спрямо февруари 2023 г. е 3.5%¹.

Инфлацията от началото на годината (февруари 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 0.4%, а средногодишната инфлация за периода март 2023 - февруари 2024 г. спрямо периода март 2022 - февруари 2023 г. е 6.9%.

Фиг. 2. Инфлация, измерена чрез ХИПЦ, по месеци

¹ Според методологията за хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 5 и 6 и табл. 2 от Приложението.

Месечна инфлация

Според ХИПЦ през февруари 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- ресторанти и хотели - увеличение с 1.2%;
- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 0.7%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.7%;
- транспорт - увеличение с 0.6%;
- образование - увеличение с 0.4%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.4%;
- съобщения - увеличение с 0.3%;
- здравеопазване - увеличение с 0.1%.

Понижили са се цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- облекло и обувки - намаление с 2.5%;
- жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома - намаление с 0.2%;
- развлечения и култура - намаление с 0.1%.

Без промяна остават цените на стоките и услугите в група „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“.

Окончателни данни за януари 2024 година

По окончателни данни на НСИ през януари 2024 г. месечната инфлация е 0.1% спрямо предходния месец, а годишната инфлация за януари 2024 г. спрямо януари 2023 г. е 3.9%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Според **индекса на цените за малката кошница** през февруари 2024 г. е регистрирано увеличение с 0.1% на месечна база и увеличение с 1.5% от началото на годината¹.

Цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 0.6%;
- нехранителни стоки - намаление с 0.5%;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Окончателни данни за януари 2024 година

По окончателни данни на НСИ според индекса на цените за малката кошница през януари 2024 г. е регистрирано увеличение с 1.3% на месечна база.

¹ За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 5 и 6 и табл. 3 от Приложението.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. При изчисляването му за 2024 г. за тегла се използват данни за крайните парични потребителски разходи на домакинствата (КППРД) - вътрешна концепция за 2022 г., които са преразгледани и актуализирани, за да бъдат представителни за 2023 г., следвайки методологичните препоръки на Евростат относно конструирането на теглата на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите¹.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

¹ Guidance on the compilation of HICP weights in case of large changes in consumer expenditures, Eurostat, Directorate C, Macroeconomic statistics, 3.02.2020:

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Guidance-on-the-compilation-of-HICP-weights-in-case-of-large-changes-in-consumer-expenditures.pdf>.

Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Индексите за януари 2024 г. се обявяват като **предварителни**, тъй като са изчислени с данни от изследването на домакинските бюджети за периода октомври 2022 - септември 2023 година. **Окончателните данни за индексите на потребителските цени за януари 2024 г.**, изчислени с годишните данни за теглата от изследването на домакинските бюджети за 2023 г., се обявяват заедно с данните за февруари 2024 година.

Статистическа област: Инфлация и индекси на потребителските цени:

[Инфлация и индекси на потребителските цени | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

ИС ИНФОСТАТ: Потребителски цени:

https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=68

Метаданни и методология:

[Индекси на потребителските цени \(ИПЦ\) | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

Калкулатори на инфлацията:

[Калкулатори на инфлацията | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за февруари 2024 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла	II.2024		
		януари 2024 = 100	декември 2023 = 100	февруари 2023 = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.3	100.8	103.3
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.322	100.6	101.6	103.2
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.717	100.8	101.4	106.6
03 Облекло и обувки	4.216	97.5	94.0	99.7
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	15.009	99.9	102.2	103.1
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	5.753	99.4	99.7	103.2
06 Здравеопазване	7.748	100.1	100.8	106.2
07 Транспорт	9.278	101.5	99.7	101.1
08 Съобщения	5.028	100.3	100.5	100.8
09 Развлечения и култура	6.343	100.1	100.3	99.3
10 Образование	0.424	100.4	101.3	108.0
11 Ресторанти и хотели	5.344	100.9	101.3	108.7
12 Разнообразни стоки и услуги	4.819	100.3	100.9	107.5
Хранителни стоки	32.646	100.6	101.5	103.2
Нехранителни стоки	35.089	100.1	99.5	101.5
Обществено хранене	4.461	100.7	101.2	108.5
Услуги	27.804	100.2	101.6	105.1

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за февруари 2024 година

Потребителски групи	Тегла	II.2024			
		2015 = 100	януари 2024 = 100	декември 2023 = 100	февруари 2023 = 100
	‰	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	136.72	100.3	100.4	103.5
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	233.022	169.89	100.7	101.5	103.4
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54.937	126.67	100.7	101.3	106.4
03 Облекло и обувки	40.058	103.59	97.5	93.8	99.4
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	119.313	150.52	100.0	101.6	103.3
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	69.103	125.85	99.8	100.0	103.1
06 Здравеопазване	74.193	124.85	100.1	100.7	106.0
07 Транспорт	139.919	118.52	100.6	98.3	100.7
08 Съобщения	49.875	94.43	100.3	100.5	100.8
09 Развлечения и култура	64.537	122.72	99.9	100.1	100.0
10 Образование	16.929	151.69	100.4	101.2	107.6
11 Ресторанти и хотели	80.188	162.42	101.2	101.5	108.9
12 Разнообразни стоки и услуги	57.926	140.23	100.4	100.8	107.1

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за февруари 2024 година**

Потребителски групи	Тегла	(Проценти) II.2024
		януари 2024 = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.1
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	50.930	100.6
Облекло и обувки	4.172	98.3
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	23.645	99.9
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.703	96.3
Здравеопазване	11.882	100.0
Транспорт	0.758	99.9
Съобщения	0.092	104.1
Развлечения и култура	0.606	100.1
Разнообразни стоки и услуги	5.212	100.8
Хранителни стоки	50.930	100.6
Нехранителни стоки	28.855	99.5
Услуги	20.216	100.0

Таблица 4

**Индекси на потребителските цени за януари 2024 година
(окончателни данни)**

Потребителски групи	Тегла	(Проценти)	
		I.2024	
		декември 2023 = 100	януари 2023 = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.5	103.8
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.322	101.0	105.0
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.717	100.6	106.5
03 Облекло и обувки	4.216	96.4	101.1
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	15.009	102.4	102.0
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	5.753	100.3	103.7
06 Здравеопазване	7.748	100.7	107.0
07 Транспорт	9.278	98.3	99.3
08 Съобщения	5.028	100.1	102.3
09 Развлечения и култура	6.343	100.1	100.2
10 Образование	0.424	100.9	107.8
11 Ресторанти и хотели	5.344	100.4	108.9
12 Разнообразни стоки и услуги	4.819	100.5	107.5
Хранителни стоки	32.646	100.9	105.1
Нехранителни стоки	35.089	99.4	101.3
Обществено хранене	4.461	100.5	108.7
Услуги	27.804	101.4	104.9

Таблица 5

**Хармонизирани индекси на потребителските цени за януари 2024 година
(окончателни данни)**

Потребителски групи	Тегла	I.2024		
		2015 = 100	декември 2023 = 100	януари 2023 = 100
	‰	%		
00 Общ ХИПЦ	1000.000	136.29	100.1	103.9
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	233.022	168.76	100.9	105.1
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54.937	125.84	100.7	106.5
03 Облекло и обувки	40.058	106.25	96.2	100.8
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	119.313	150.49	101.6	102.3
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	69.103	126.09	100.2	103.1
06 Здравеопазване	74.193	124.74	100.6	107.0
07 Транспорт	139.919	117.77	97.7	99.6
08 Съобщения	49.875	94.11	100.1	102.3
09 Развлечения и култура	64.537	122.89	100.3	100.8
10 Образование	16.929	151.09	100.8	107.4
11 Ресторанти и хотели	80.188	160.56	100.3	109.1
12 Разнообразни стоки и услуги	57.926	139.70	100.4	106.5

Таблица 6

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за януари 2024 година
(окончателни данни)**

Потребителски групи	Тегла	(Проценти) I.2024
		декември 2023 = 100
Общ ИЦМК	100.000	101.3
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	50.930	101.1
Облекло и обувки	4.172	97.1
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	23.645	103.1
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.703	100.8
Здравеопазване	11.882	100.6
Транспорт	0.758	100.1
Съобщения	0.092	100.2
Развлечения и култура	0.606	100.2
Разнообразни стоки и услуги	5.212	100.2
Хранителни стоки	50.930	101.1
Нехранителни стоки	28.855	99.9
Услуги	20.216	103.7